

**Pytanie wymagające odpowiedzi ustnej O-000011/2018
do Komisji**

art. 128 Regulaminu PE

Maria Grapini, Olga Sehnalová, Lambert van Nistelrooij, José Inácio Faria, Dieter-Lebrecht Koch, Romana Tomc, Sirpa Pietikäinen, Salvatore Domenico Pogliese, Rosa Estaràs Ferragut, Julia Pitera, Barbara Kudrycka, Michał Boni, Heinz K. Becker, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Csaba Sógor, Emil Radev, Marek Plura, Biljana Borzan, Soledad Cabezón Ruiz, Monika Smolková, Janusz Zemke, Karoline Graswander-Hainz, Dietmar Köster, Brando Benifei, Wajid Khan, Michela Giuffrida, Miltiadis Kyrkos, István Ujhelyi, Costas Mavrides, Catherine Stihler, Nicola Danti, Isabella De Monte, Doru-Claudian Frunzulică, Jean-Paul Denanot, Dan Nica, Ioan Mircea Pașcu, Andi Cristea, Emilian Pavel, Julie Ward, Marc Tarabella, Helga Stevens, Jana Žitňanská, Ivo Vajgl, Norica Nicolai, António Marinho e Pinto, Igor Šoltes, Merja Kyllönen, Georgios Epitideios, Zoltán Balczó

Przedmiot: Opieka nad osobami niepełnosprawnymi intelektualnie

W UE żyje obecnie około 80 mln osób niepełnosprawnych. Wielu z tych ludzi – zwłaszcza dotkniętych niepełnosprawnością intelektualną lub psychospołeczną – jest częściowo lub całkowicie pozbawionych zdolności do czynności prawnych, co skutkuje tym, że odmawia się im prawa do samodzielnego życia i podejmowania decyzji dotyczących ich życia. Znajdujący się w takiej sytuacji obywatele europejscy nie mogą decydować o tym, gdzie i z kim pragną mieszkać, nie mogą głosować ani kandydować w wyborach (również w wyborach europejskich), nie mogą zawierać związków małżeńskich ani podpisywać umów o pracę. Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, ratyfikowana przez UE oraz przez prawie wszystkie jej państwa członkowskie, propaguje podejście oparte na prawach człowieka i uznaje, że osoby niepełnosprawne są podmiotami praw i powinny na równi z innymi osobami korzystać ze swojej zdolności do czynności prawnych. Takie podejście do niepełnosprawności ma głębokie konsekwencje dla prawodawstwa dotyczącego zdolności do czynności prawnych i wymaga przejścia od działań upoważniających prawnie inne osoby do podejmowania decyzji w imieniu osób niepełnosprawnych (zastępcze dokonywanie czynności prawnych) do wspierania osób niepełnosprawnych w podejmowaniu decyzji we własnym imieniu (wspieranie w czynnościach prawnych). Chociaż Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych została ratyfikowana przez prawie wszystkie państwa członkowskie UE, ubezwłasnowolnienie ze względu na niepełnosprawność jest nadal usankcjonowane prawnie w przepisach wszystkich państw członkowskich, co jest przejawem dyskryminacji. Niemniej jednak skuteczne modele wspierania w czynnościach prawnych istnieją i należy je nadal rozwijać, aby udzielać odpowiedniego wsparcia, które sprzyja upodmiotowieniu wszystkich osób poprzez umożliwienie im dokonywania wyborów i korzystania w pełni z przysługujących im praw, na równi z innymi obywatelami europejskimi. W 2015 r. Komitet ONZ do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych dokonał przeglądu działań UE w tej dziedzinie. Jednak według sprawozdania z postępów w realizacji europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności poczyniono bardzo małe postępy w kwestiach dotyczących zdolności do czynności prawnych i praw UE.

W jaki sposób można wzmocnić rolę instytucji UE w tym obszarze, w granicach ich odnośnych uprawnień, aby aktywniej zachęcić państwa członkowskie do zmiany krajowych przepisów dotyczących zdolności do czynności prawnych? Jakie działania może podjąć UE, by osobom pozbawionym zdolności do czynności prawnych zagwarantować możliwość korzystania w jak największym zakresie z przysługujących im praw na mocy prawa europejskiego, w tym z prawa do głosowania w zbliżających się wyborach do Parlamentu Europejskiego?

Przedłożone: 31.1.2018

Przekazane: 2.2.2018

Termin na udzielenie odpowiedzi: 9.2.2018